

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

**ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ
МЕСЕЦ ФЕВРУАРИ 2009 г.**

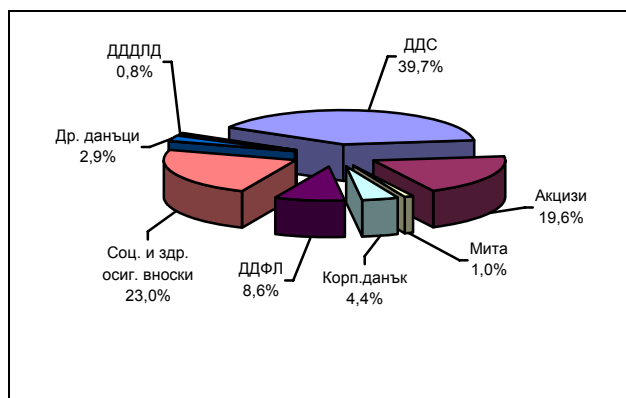

I. Основни параметри на консолидираната фискална програма¹ към февруари 2009 г.

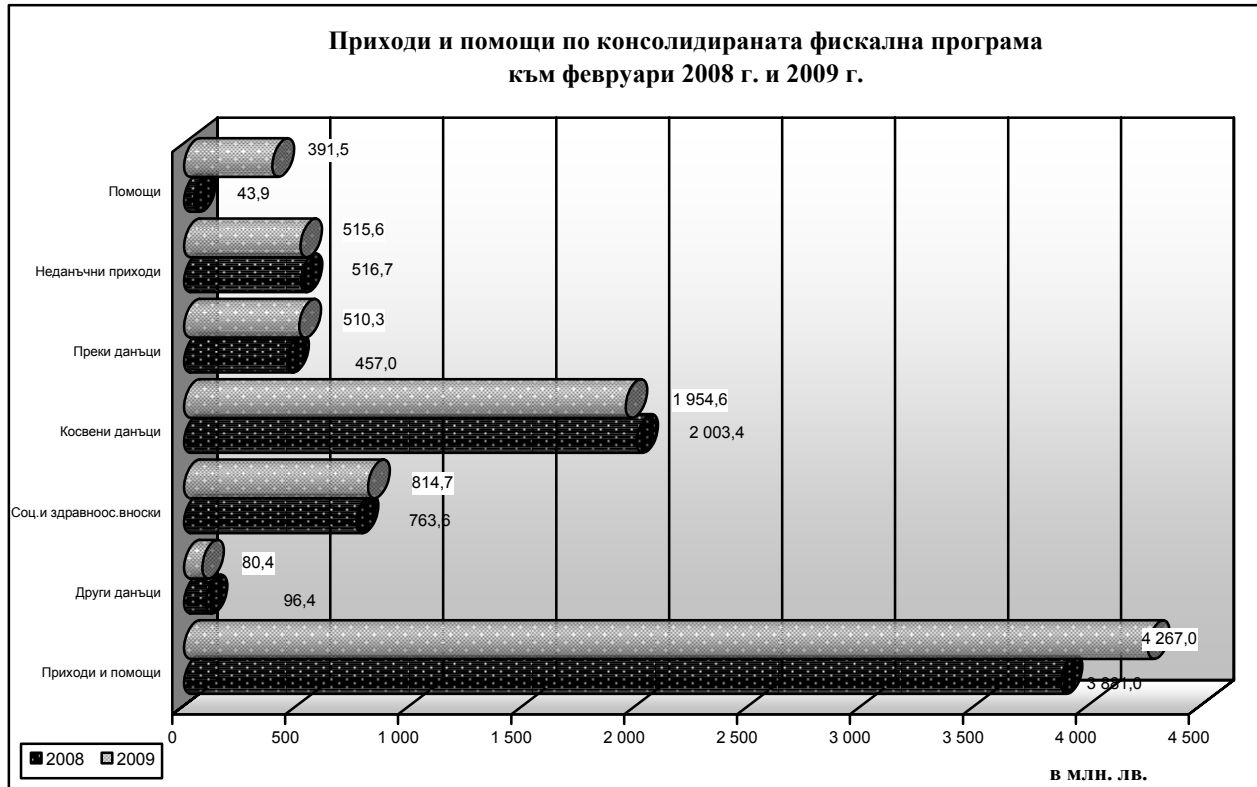
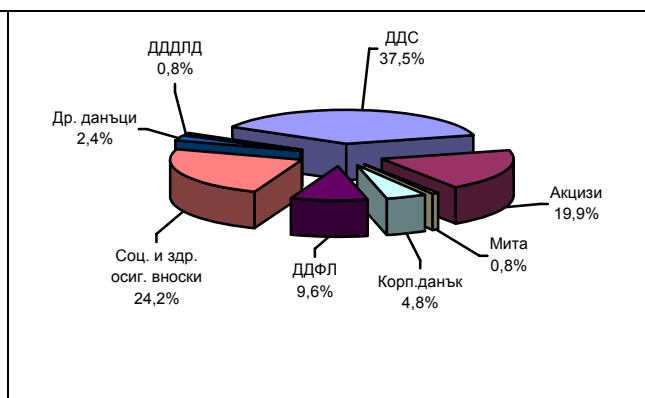
➤ **Приходите** по консолидираната фискална програма (КФП) към февруари 2009 г. са в размер на 4 267.0 млн. лв., което представлява 13.1 % от годишните разчети към ЗДБРБ за 2009 г. Съпоставени с отчетените постъпления за същия период на 2008 г., приходите са нараснали с 9.9 %, или са постъпили с 386.0 млн. лв. повече. Данъчните постъпления са в размер на 3 360.0 млн. лв., и бележат ръст от 1.2 % спрямо февруари 2008 г. Неданъчните приходи и помощите са в размер на 907.0 млн. лв. или 13.3 % от разчета за годината, като спрямо първите два месеца на предходната година са постъпили 346.5 млн. лв. повече.

Структура на данъчните приходи по консолидирания бюджет

Февруари 2008 г.

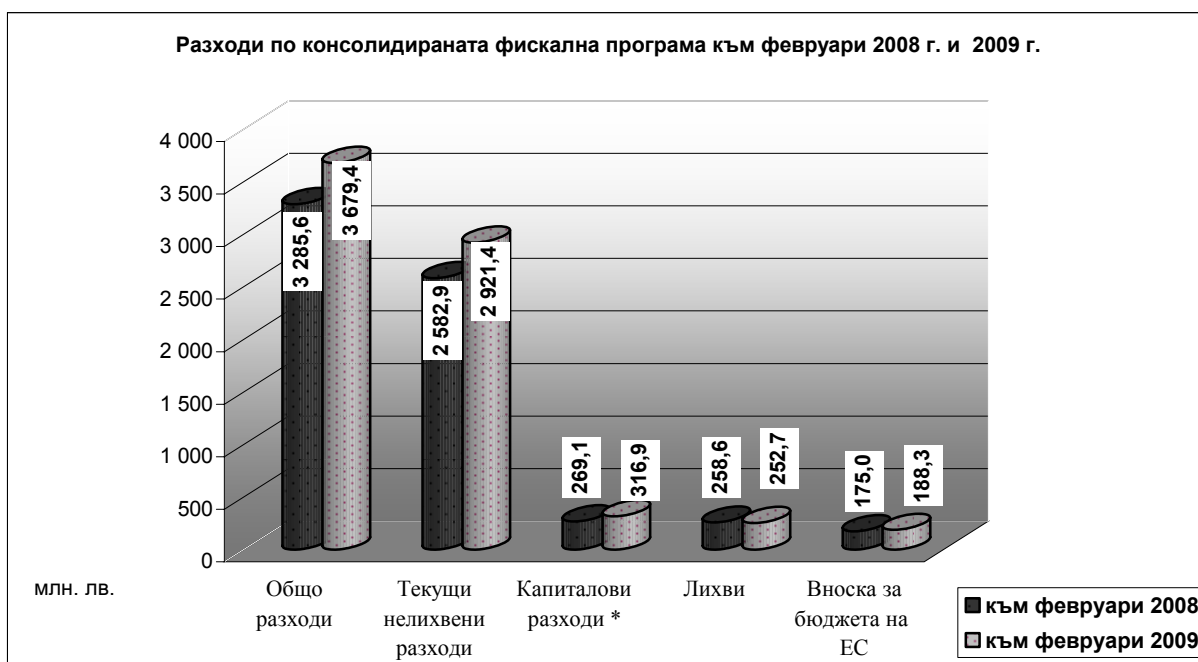
Февруари 2009 г.

¹ Обхваща републиканския бюджет и всички автономни бюджети – общински, осигурителните фондове, ДВУ, БАН, БНР, БНТ, Висшия съдебен съвет, както и извънбюджетни сметки и фондове и други сметки на централно и местно ниво. Данните са на база месечните отчети на ПРБК

➤ **Разходите по консолидирания бюджет** (вкл. вноската на Република България за общия бюджет на ЕС) към 28.02.2009 г. са в размер на **3 679.4 млн. лв.**, което представлява 12.1 % от годишния разчет.

Отчетените разходи по основните разходни групи към края на февруари 2008 г. и 2009 г. са представени на следната графика:

* Вкл. нетния прираст на държавния резерв

Частта от вноската на Република България за общия бюджет на ЕС, изплатена към февруари 2009 г. от централния бюджет възлиза на 188.3 млн. лв., което е в съответствие с регламент 1150/2000 на Съвета на ЕС, в т.ч.:

- ресурс на база брутен национален доход - 104.0 млн. лв.;
- ресурс на база данък върху добавената стойност - 39.1 млн. лв.;
- корекция за Обединеното кралство – 19.0 млн. лв.;
- традиционни собствени ресурси (мита и налози върху захарта) – 22.7 млн. лв.;
- допълнителни плащания - 3.5 млн. лв.

Към края на февруари 2009 г. **положителното бюджетно салдо по националния бюджет е в размер на 300.2 млн. лв., от европейските средства – 287.4 млн. лв., а общо по КФП – 587.6 млн. лв.**

➤ **Фискалният резерв по текущи валутни курсове към 28.02.2009 г. е в размер на 8 305.6 млн. лв.**

II. Изпълнение на републиканския бюджет² към февруари 2009 г.

Изпълнението на основните показатели на републиканския бюджет, на база месечните отчети на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити към февруари 2009 г., съпоставено със същия период на миналата година и програмата е както следва:

Таблица №1

ПОКАЗАТЕЛИ	(млн. лв.)				
	Отчет февруари 2008 г.	Закон 2009 г.	Отчет февруари 2009 г.	Изпълнение спрямо 2008 г.	Изпълнение спрямо закон 2009 г.
Общо приходи и помощи	2 828.6	20 955.0	2 836.8	100.3%	13.5%
- <i>Данъчни</i>	<i>2 495.3</i>	<i>18 916.0</i>	<i>2 491.9</i>	<i>99.9%</i>	<i>13.2%</i>
Преки	457.0	4 903.5	502.3	109.9%	10.2%
Косвени	2 003.4	13 795.8	1 954.6	97.6%	14.2%
Други данъци	34.9	216.7	35.0	100.3%	16.1%
- <i>Неданъчни</i>	<i>317.1</i>	<i>1 899.6</i>	<i>316.6</i>	<i>99.9%</i>	<i>16.7%</i>
- <i>Помощи</i>	<i>16.3</i>	<i>139.4</i>	<i>28.4</i>	<i>174.0%</i>	<i>20.3%</i>
Разходи, трансфери и вноска за бюджета на ЕС	2 407.9	20 466.1	2 623.7	109.0%	12.8%
- <i>Нелихвени</i>	<i>924.1</i>	<i>10 053.4</i>	<i>1 036.3</i>	<i>112.1%</i>	<i>10.3%</i>
Текущи	794.9	7 402.8	879.4	110.6%	11.9%
Капиталови ³	129.3	2 650.6	156.8	121.3%	5.9%
- <i>Лихви</i>	<i>256.9</i>	<i>632.4</i>	<i>250.6</i>	<i>97.6%</i>	<i>39.6%</i>
Външни заеми	201.4	474.2	191.8	95.2%	40.5%
Вътрешни заеми	55.4	158.2	58.8	106.0%	37.2%
- <i>Резерв за неотложни и непредвидени разходи</i>		<i>590.0</i>			
- <i>Трансф. др. бюджети</i>	<i>1 051.9</i>	<i>8 258.5</i>	<i>1 148.4</i>	<i>109.2%</i>	<i>13.9%</i>
- <i>Вноска за бюджета на ЕС</i>	<i>175.0</i>	<i>931.8</i>	<i>188.3</i>	<i>107.6%</i>	<i>20.2%</i>
Бюджетен баланс	420.8	488.9	213.1		

➤ Приходи по републиканския бюджет

Общият размер на приходите и помощите по републиканския бюджет към 28.02.2009 г. е 2 836.8 млн. лв., което представлява 13.5 % изпълнение спрямо годишните разчети в ЗДБРБ

² Републиканският бюджет включва централен бюджет и бюджетите на държавните органи, министерствата и ведомствата.

³ Включително и нетния прираст на държавния резерв

за 2009 г. Спрямо февруари 2008 г. е реализиран ръст от 0.3 %, или в абсолютна сума са събрани 8.2 млн. лв. повече.

• Данъчни приходи

Провежданата данъчна политика през последните години е в посока на намаляване на данъчната тежест, в подкрепа на насърчаване на икономическата активност и повишаване конкурентноспособността на икономиката. Новите промени в нормативната база при данъчното облагане за 2009 г. по отношение на някои от данъците са както следва:

- Промени в Закона за акцизите и данъчните складове за 2009 г. - в съответствие с договорения с Европейската комисия график за промените в нивото на акцизните ставки от началото на 2009 г. са увеличени ставките на керосина, въглищата, кокса, електроенергията и цигарите;

- С приетите промени в Закона за местните данъци и такси се увеличава данъчната оценка на недвижимите имоти с 50 %, като законово определените граници се коригират така, че е възможно да се запази данъчната тежест (при желание от страна на определящите конкретните ставки общински съвети);

- Направените изменения и допълнения на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) могат да бъдат обособени в две основни групи. Първата група промени произтичат от установените през изминалата година противоречия между разпоредби в българското данъчно законодателство с правото на Европейския съюз (правото на свободно движение на капитали, свободно движение на хора и на стоки, правото на установяване и правото на свободно предоставяне на услуги, да са съобразени също така с Решенията на Съда на Европейската общност). Втората група промени са във връзка с възникнали въпроси и трудности при прилагането в практиката на действащите разпоредби и касаят лицата с намалена работоспособност, самоосигуряващите се, въвежда се данъчно облекчение за млади семейства при покупка на жилище, като сумата от годишните данъчни основи по чл.17. от ЗДДФЛ се намалява с направените през годината лихвени плащания върху първите 100 000 лв. по ипотечен кредит и др.

Към края на февруари 2009 г. **данъчните постъпления са** в размер на 2 491.9 млн. лв., което представлява изпълнение от 13.2 % на планираните разчети за 2009 г.

✓ Косвени данъци

Постъпленията от косвени данъци за първите два месеца на годината формират 78.4 % от данъчните приходи по републиканския бюджет и са в размер на 1 954.6 млн. лв., или 14.2 % от предвидените със ЗДБРБ за 2009 г. Съпоставени с февруари 2008 г. постъпленията от косвени данъци са намалели с 48.8 млн. лв. (2.4%), което се дължи основно на забавяне на постъпленията от ДДС от внос.

Данъкът с най-голям относителен дял в данъчните постъпления по републиканския бюджет е **данъкът върху добавената стойност** – 50.5 %. Приходите от ДДС за първите два месеца на 2009 г. са в размер на 1 259.5 млн. лв., което представлява 13.5% от разчета за годината. Съпоставено с постъпленията за същия период на миналата година през отчетния период са постъпили с 60.3 млн. лв. по-малко, което основно е резултат на драстичното свиване на обема на вноса в страната и съответно по-ниски постъпления от ДДС от внос.

Нетният размер на приходите от *ДДС от внос* към края на месец февруари е 351.0 млн. лв., като постъпленията се свиват спрямо същия период на предходната година. Приходите от ДДС от внос през първите два месеца на 2009 г. представляват около 7.0% от заложените в разчетите за годината. Забавянето при постъпленията от данъка са следствие на значителното свиване на обема на вноса (с близо 40%) през първите два месеца на 2009 г. спрямо същия период на миналата година и на по-ниските цени на горивата и суровините на

международните пазари. Обема на вноса намалява основно поради спада при вноса на суровини и материали за преработвателната промишленост.

Постъпленията от *ДДС при сделки в страната и ВОП* възлизат на 908.5 млн. лв., или със 179.6 млн. лв. повече спрямо февруари 2008 г.

Приходите от акцизи към 28.02.2009 г. са в размер на 667.8 млн. лв., или 15.7 % от предвидените със ЗДБРБ за 2009 г. и заемат 26.8 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи.

Постъпленията от акцизи се формират от следните основни стокови групи: тютюневи изделия (57.0 %), горива (37.9 %) и други акцизни стоки – пиво и спиртни напитки, електрическа енергия, въглища и кокс, автомобили над 120 KW и др. (5.1 %).

Постъпленията от мита към февруари 2009 г. възлизат на 27.3 млн. лв., или 12.7 % от планираните в ЗДБРБ за 2009 г., като заемат 1.1 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. В сравнение със същия период на миналата година събраните мита към февруари 2009 г. са с 4.4 млн. лв. по-малко, или с 14.0 %, което основно е резултат от намаления обем на вноса на автомобилни превозни средства (намалял с 3.8 млн. лв. спрямо февруари 2008 г.). В стоковата структура на приходите от мита към 28.02.2009 г. четири основни групи – захар, автомобили, електрически машини и торове имат дял от около 47.6 %. Водещи са приходите от мита по глава 17 от Митническата тарифа ”Захар и захарни изделия” (25.5 % относителен дял) – 6.7 млн. лв., като спрямо февруари 2008 г. са нараснали с 2.4 млн. лв. На второ място са постъпленията по глава 87 от Митническата тарифа ”Автомобилни превозни средства”, които възлизат на 2.6 млн. лв. (относителен дял от 9.9 %). Следващата стокова група, която дава 6.5 % от приходите от мита, или 1.7 млн. лв., е по глава 85 - “Електрически машини и апарати”. Митата, събрани от внос на стоки с произход от Китай, възлизат на 8.3 млн. лв. и са с 0.3 млн. лв. по-малко спрямо същия период на 2008 г., като формират 31.6 % от общия обем на митата за текущия период. На второ място по приходите от мита е вносът на стоки с произход от Бразилия (7.5 млн.лв.) – 28.2% дял и увеличение на събраните мита със 79.5% в сравнение с първите два месеца на 2008 г. Следват Украйна – 1.4 млн. лева, 5.2% относителен дял; САЩ – 1.1 млн. лв., 4.3% относителен дял и др.

✓ **Преки данъци**

Постъпленията в групата на **преките данъци** към февруари 2009 г. са в размер на **502.3 млн. лв.**, или 10.2 % от разчета за годината. Спрямо първите два месеца на 2008 г. приходите от преки данъци са нараснали с 9.9 % или 45.3 млн. лв.

Приходите от корпоративен данък към 28.02.2009 г. са в размер на 162.7 млн. лв. и представляват 6.6 % от годишния разчет. Отнесен към общо постъпилите данъчни приходи по републиканския бюджет, корпоративния данък заема дял от 6.5 %. Спрямо февруари 2008 г. се отчита ръст от 11.8 %, което в абсолютна сума представлява 17.1 млн. лв. повече. Приходите от *корпоративния данък на нефинансовите предприятия (вкл. юридически лица с нестопанска цел)* към 28.02.2009 г. са в размер на 139.7 млн. лв., което представлява 6.2 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. Постъпленията от *корпоративен данък на финансови институции (включително застрахователни компании)* възлизат на 23.0 млн. лв., или 11.4 % от разчета за годината.

Приходите от данък върху доходите на физически лица са в размер на 313.0 млн. лв., или 13.7 % от планираните със ЗДБРБ за 2009 г. и формират 12.6 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи.

По трудови правоотношения приходите от данъка към февруари 2009 г. са 240.7 млн. лв. при 186.3 млн. лв. към 29.02.2008 г., или с 54.4 млн. лв. повече.

По извънтрудови правоотношения (свободни професии, граждански договори и др.) приходите от данъка към 28.02.2009 г. са в размер на 53.7 млн. лв.

По патентите – приходите от патентния данък към 28.02.2009 г. са 7.0 млн. лв., като това представляват приходи от изплатени задължения, възникнали до 31.12.2007 г., тъй като с нормативните промени от 2008 г. този данък от републикански става местен и постъпва в общинските бюджети.

Окончателен данък на местните и чуждестранни физически лица, данък върху доходите на чуждестранните физически лица и данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни физически лица - постъпленията от тези данъци към февруари 2009 г. са в размер на 11.6 млн. лв. при 9.1 млн. лв. за същия период на 2008 г.

✓ Други данъци

Постъпленията от **други данъци по републиканския бюджет** за отчетния период са в размер на 35.0 млн. лв., или 16.1 % от разчета за годината. Основната част от приходите са формирани от данък върху залози за хазартни игри и хазартни съоръжения, данък върху представителните разходи и данък върху социалните разходи, предоставяни в натура.

• Неданъчни приходи

Отчетените **неданъчни приходи** по републиканския бюджет към февруари 2009 г. са в размер на **316.6 млн. лв.**, като остават близки до постъпленията за същия период на предходната година. Постъпленията за отчетния период представляват 16.7% от разчета за годината, като основната част от неданъчните приходи по републиканския бюджет се формира по бюджетите на министерствата и ведомствата - 268.2 млн. лв.

• Помощи

Постъпилите **помощи** по републиканския бюджет към 28.02.2009 г. са в размер на **28.4 млн. лв.**, от които средствата за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение и за подобряване/улесняване на бюджетните парични потоци, съгласно чл. 32 от Договора за присъединяване на Република България към ЕС са в размер на 21.1 млн. лв.

➤ Разходи по републиканския бюджет

Общият размер на разходите по републиканския бюджет (вкл. вноската на Република България за общия бюджет на ЕС и трансферите за др. бюджети) за първите два месеца на годината е 3 772.1 млн. лв., което представлява 13.1% от разчета за годината. Изпълнението на разходите за първите два месеца на годината в основните разходни групи, е както следва:

• Нелихвени разходи

Нелихвените разходи по републиканския бюджет (без трансферите за др. бюджети) към 28.02.2009 г. са в размер на 1 036.3 млн. лв., което представлява 10.3 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. средства. Съпоставено с данните за същия период на 2008 г. нелихвените разходи са нараснали с 12.1% (112.1 млн. лв.). От структурна гледна точка с най-висок относителен дял в нелихвените разходи (37.8%) са разходите за заплати и осигурителни вноски, които са в общ размер на 391.8 млн. лв., или 13.1% от разчета за годината. След тях са разходите за текуща издръжка, които заемат 27.2% относителен дял в нелихвените разходи и са в размер на 282.1 млн. лв. (9.9 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. средства). Това са основно разходи за горива, енергия, външни услуги, текущ ремонт, медикаменти, консумативи, други възнаграждения и плащания на персонала и др., извършени от първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, които попадат в обхвата на

републиканския бюджет. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 109.2 млн. лв., или 10.3 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. и са основно разходи по бюджета на МТСП за обезщетения по Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца, Закона за социално подпомагане и др. Разходите за субсидии са в размер на 96.3 млн. лв. или 19.3% от планираните за годината.

Капиталовите разходи и нетният прираст на държавния резерв са в размер на 156.8 млн. лв., или 5.9 % от разчета за годината, което представлява увеличение с 27.6 млн. лв. спрямо отчетените за същия период на 2008 г.

- **Разходи за лихви**

Разходите за лихви по републиканския бюджет към края на февруари 2009 г. са в общ размер на 250.6 млн. лв., или 39.6 % от предвидените в разчета за годината. В основната си част това са разходи за **лихви по външни заеми**, които за отчетния период са в размер на 191.8 млн. лв. От тях 187.5 млн. лв. са разходите по централния бюджет /предимно лихви по емитираните на външните капиталови пазари облигации/ и 4.3 млн. лв. тези по държавни инвестиционни заеми, управлявани от министерства и ведомства.

Лихвите по вътрешни заеми по републиканския бюджет за отчетния период са в размер на 58.8 млн. лв. (37.2 % от разчета за годината) и представляват лихви по ДЦК.

- **Нетният размер на трансферите по републиканския бюджет** към 28.02.2009 г. е 1 148.4 млн. лв., което представлява 13.9 % от разчета за годината, в т.ч.:

- Бюджетните взаимоотношения с общините включват нето предоставени трансфери в размер на 478.8 млн. лв., от които субсидии от централния бюджет в размер на 471.6 млн. лв., други целеви трансфери от централния бюджет в размер 12.5 млн. лв., нетни трансфери от други бюджети в размер на -4.0 млн. лв. и възстановени субсидии от предходни години в централния бюджет -1.3 млн. лв.

- На социално-осигурителните фондове – 510.6 млн. лв., което представлява 12.6 % от годишния разчет.

- На съдебната власт – 51.3 млн. лв., или 14.6 % от одобрения размер за годината.

- На Народното събрание – 5.3 млн. лв., което представлява 9.0 % от заложените в разчета за годината.

- Частта от **вноската на България в общия бюджет на ЕС**, изплатена към края на февруари 2009 г. от централния бюджет възлиза на 188.3 млн. лв., което е в съответствие със законодателството на ЕС за системата на собствените ресурси.

➤ **Положителният баланс** по републиканския бюджет към края на месец февруари 2009 г. е в размер на **213.1 млн. лв.**

➤ **Финансиране на дефицита чрез операции по дълга**

По показателя **погашения по външни заеми** по централния бюджет (позиция във външното финансиране) към края на февруари 2009 г. са изплатени 3.9 млн. лв. погашения към Световна банка, а предвидените за покриване на риска от активиране на държавни гаранции средства не са използвани.

По държавните инвестиционни заеми (ДИЗ), управлявани от министерства и ведомства за отчетния период са усвоени 8.5 млн.лв. Изплатените погашения общо за ДИЗ са в размер на 16.0 млн.лв., съответно 8.5 млн.лв. по заемите, управлявани от министерства и ведомства и 7.5 млн.лв. по заемите с краен бенефициент търговско дружество.

Операции с държавни ценни книжа по централния бюджет (позиция във вътрешното финансиране): През първите два месеца на 2009 г. е реализирано отрицателно нетно финансиране на бюджета с ДЦК в размер на 288.3 млн. лв., като за месец февруари то е в размер на 104.2 млн.лв. Общият размер на емитираните облигации е 53.2 млн. лв. /в т.ч. десетгодишни облигации с номинална стойност 30 млн. лв. и петгодишни облигации с номинална стойност 30 млн.лв./, като през февруари са емитирани петгодишните облигации за 27.7 млн. лв. Отчетените погашения за периода са в размер на 341.6 млн. лв., в т.ч изплатените през февруари 131.9 млн. лв.

III. Бюджет на съдебната власт

По бюджета на съдебната власт към 28.02.2009 г. са постъпили приходи в размер на 16.6 млн. лв., което представлява 19.2 % от разчета за годината. Най-голям относителен дял в постъпленията заемат приходите от съдебни такси – 12.6 млн. лв.

Разходите по бюджета на съдебната власт са в размер на 52.8 млн. лв., или 12.0 % от планираните за годината (438.3 млн. лв.).

IV. Социалноосигурителни фондове

Постъпленията по бюджетите на социалноосигурителните фондове (НОИ, НЗОК, УПФ и ФГВРС) към края на февруари 2009 г. са в размер на 827.1 млн. лв. В сравнение със същия период на предходната година са постъпили с 49.2 млн. лв. повече. Приходите от социални и здравноосигурителни вноски (814.1 млн. лв.) представляват 98.4 % от общия размер на постъпленията по бюджетите на социално и здравно-осигурителните фондове, в т.ч. от социалноосигурителни вноски – 602.0 млн. лв., а от здравноосигурителни вноски – 212.1 млн. лв.

Към 28.02.2009 г. извършените разходи по бюджетите на социално и здравно осигурителните фондове са в размер на 1 317.2 млн. лв., което представлява 13.6 % от разчета за годината, в т. ч. пенсии, помощи и обезщетения по КСО в размер на 1 098.4 млн. лв., а здравноосигурителните плащания - в размер на 195.0 млн. лв.

V. Общини

Постъпилите **приходи** по бюджетите на общините към края на месец февруари 2009 г. са в размер на 140.9 млн. лв., което представлява 6.2 % от годишния разчет към ЗДБРБ за 2009 г. Преобладаващ дял (61.7 %) заемат неданъчните приходи, които основно представляват приходи от общински такси, приходи и доходи от собственост и постъпления от продажба на нефинансови активи.

Извършените **разходи** по местните бюджети са в размер на 582.7 млн. лв., или 14.7 % спрямо разчетените към ЗДБРБ за 2009 г., включително и за сметка на предоставените целеви трансфери от други бюджети.